

БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН
ЯАМ

БОЛОВСРОЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ЯАМ

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

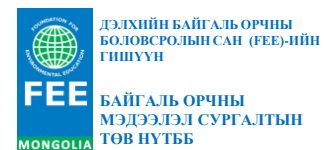
Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC
Швейцарын хөгжлийн агентлаг

ЮНЕСКО-ийн
Монголын үндэсний
комисс

БОЛОВСРОЛЫН
ХҮРЭЭЛЭН

ДЭЛХИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
БОЛОВСРОЛЫН САН (FEE)-НИЙН
ГНШҮҮН

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЭДЭЭЛЭЛ СУРГАЛТЫН
ТӨВ НҮТБЭ

МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН
ЕРӨНХИЙ ГАЗАР

БАГШИЙН МЭРГЭЖИЛ
ДЭЭШЛҮҮЛЭХ ИНСТИТУТ

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛЫН
ИХ СУРГУУЛЬ

ЦЭНГЭГ УСНЫ НӨӨЦ, БАЙГАЛЬ
ХАМГААЛАХ ТӨВ

НАСАН ТҮРШИЙН
БОЛОВСРОЛЫН ҮНДЭСНИЙ ТӨВ

БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ
ТӨВ

МОНГОЛЫН ҮНДЭСНИЙ ОЛОН
НИЙТИЙН РАДИО, ТЕЛЕВИЗ

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН БОЛОВСРОЛ II ТӨСӨЛ

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН БОЛОВСРОЛЫН ТӨЛӨӨХ ХАМТЫН САНААЧИЛГА, ТҮНШЛЭЛ

НЭГДСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ

Тогтвортой хөгжлийн боловсролын төлөөх
ХАМТЫН САНААЧИЛГА ТҮНШЛЭЛ

**Нэгдсэн арга хэмжээний хүрээнд
Бодлого, бодлогын уялдааг
сайжруулах чиглэлээр хэлэлцсэн
асуудал, дэвшүүлсэн санал
санаачилга**

2021.05.06

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН
БОЛОВСРОЛ II
ТӨСӨЛ

**“ТХ, ТХЗ, ТХБ ба Монгол улсын
хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт,
хэрэгжилт, санаачилга” сэдэвт
НЭГДСЭН ЗӨВЛӨГӨӨН**

ТХБ, АЛСЫН ХАРАА, ЗАМЫН ЗУРАГЛАЛ- САНАЛ, САНААЧИЛГА

Ирээдүйд чиглэсэн зорилго, зорилтод ТХБ-ын асуудлыг тусгасан байдал

- ТХБ-ын чиглэлээр олон улсын байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх
- Нийгмийн бүх салбарын хөгжлийн бодлогыг уялдуулах
- Боловсролыг хувь хүний хөгжлийн суурь болгон насан туршдаа суралцахуйн тогтолцоог бэхжүүлэх
- Үндэсний хэмжээнд ТХБ-ын судалгаа, арга зүйг хөгжүүлэх, судалгаанд суурилсан үнэлгээний механизм бүрдүүлэх
- Бүх түвшний боловсролын салбарын хүний нөөцийг чадавхжуулах

Монголын уламжлалт соёл, нэгдсэн үнэт зүйл, үндэсний бахархал

- Үндэсний оюун санаа, өв соёл, сэтгэлгээнд тулгуурласан бүтээгч монгол хүнийг төлөвшүүлэх

Амьдралын чанар

- Эрүүл дадал хэвшилтэй, идэвхтэй амьдралын хэв маягтай иргэн төлөвшүүлэх, эрүүл мэндийн чанар, хүртээмж, үр дүнтэй тогтолцоог бүрдүүлэх

ТХБ, АЛСЫН ХАРАА, ЗАМЫН ЗУРАГЛАЛ- САНАЛ САНААЧИЛГА

Нийгмийн тэгш байдал

- Жендерийн мэдрэмжтэй бодлогын баримт бичгүүдийг боловсруулах
- Боловсролын холбогдох баримт бичгүүд, сургалтын хөтөлбөрт бага наснаас нь жендерийн эрх тэгш байдлын тухай мэдлэг, ойлголтын агуулгыг тусгах

Байгаль орчин хамгаалал

- Байгаль орчин, эдийн засаг, нийгмийн дэвшлийг тэнцвэртэй хэрэгжүүлэх нь амжилтад хүрэхийг чухалчилсан
- Шинжлэх ухаан инновацид суурилсан байгаль орчинд ээлтэй төсөл, хөтөлбөрийг дэмжих

Тогтвортой хөгжлийн боловсролын төлөөх
ХАМТЫН САНААЧИЛГА ТҮНШЭЛЭЛ

ТХБ, АЛСЫН ХАРАА, ЗАМЫН ЗУРАГЛАЛ- ТУРШЛАГА, СУРГАМЖ

Монголын уламжлалт соёл, нэгдсэн үнэт зүйл, үндэсний бахархал

- "Үндэсний нэгдмэл үнэт зүйл", "хүний хөгжил"-ийн асуудалд чиглэж, үндэсний эв нэгдэл, монгол хэл, бичиг, дэлхийн монгол, цахим шилжилт, хүн бүрд чанартай боловсрол эзэмших тэгш боломжийг бүрдүүлэх, тэгш хамруулах тогтолцоог бэхжүүлэх асуудлыг чухалчилсан.
- Боловсролын хүртээмжтэй байх бодлого хангалтгүй буюу уламжлалт хандлагаас гадна жишээ баримт, кэйс зэргийг эргэн харж холбогдох бодлогод суулгах
- Сургалтын эрүүл, аюулгүй орчинг бүрдүүлэх чиглэлээр эрх зүйн орчин боловсронгуй болж, стандарт, норм, норматив шинэчлэгдэж байгаа хэдий ч хууль тогтоомжийн шаардлагад анхаарах
- Сургалтын орчныг зөвхөн сургуулиар хязгаарлахгүйгээр байгалийн дурсгалт газар, соёлын биет болон биет бус өвөөр дамжуулан эх орон, өвөг дээдсээ хайрлан хүндэтгэдэг Монгол иргэн болгох

Байгаль орчин хамгаалал

- Хог хаягдлын дахин боловсруулалтыг нэмэгдүүлэх талаар орон нутаг нэгдсэн бодлого хэрэгжүүлсэн. (Булган аймгийг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэлдээ тусгасан)
- Ногоон хөгжилд суурилсан ТХ-ийн зорилт 2026 баталсан (Хэнтий аймаг)
- Байгаль, экологийн асуудлыг хөндсөн баримт бичгийг баталсан.
- Уур амьсгалын чанартай бодлогод нийгмийн чанартай асуудлууд зайлшгүй тусгалаа олох

Нийгмийн тэгш байдал

- Жендэрийн эрхзүйн орчин сайн, салбарын бодлогуудад туссан ч хоцрогдож буй зүйлсийг цаашид боловсролын төлөвлөлтөд тусгах
- Боловсролын түвшин бүрийн багш, ажилтнуудын хүйсийн харьцааг анхаарч, тэнцвэржүүлэхэд бодлого шаардлагатай

САЛБАР ХООРОНДЫН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН УЯЛДАА

Санал, санаачилга

БОДЛОГО БОЛОВСРУУЛАГЧИД ҮНДЭСНИЙ БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

- Хамтын санаачилга, түншлэлийг бэхжүүлэхэд бодлогоор дэмжих
- Үндэсний болон орон нутгийн түвшинд салбар хоорондын бодлого, төлөвлөлттэй уялдуулах

УДИРДЛАГУУД, ТХБ-ЫН ТӨЛӨӨХ БАЙГУУЛЛАГААРАА ХАМТРАХ ХАНДЛАГЫН ДЭМЖЛЭГ

- Үндэсний болон орон нутгийн түвшинд үр дүнд хүрэхэд төсөв хөрөнгийн дэмжлэг үзүүлэх
- Төрийн болон төрийн бус байгууллага, орон нутгийн нэгж хамт олон бүхий л түвшинд хамтын оролцоог хангах

САЛБАР ХООРОНДЫН ХАМТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ТӨЛӨВЛӨЛТ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТҮВШИНД ХАНГАХ БАЙДАЛ

- Салбар хоорондын хамтын ажиллагааны хүрээнд зөвлөл, сүлжээ, мэдээллийн платформ байгуулах
- Бүхий л салбарт жендэрийн эрх тэгш байдлын талаар нэгдмэл ойлголттой болох.

Туршлага, сургамж

БОДЛОГО БОЛОВСРУУЛАГЧИД ҮНДЭСНИЙ БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

- Төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтарч ажилласан. *(Хэнтий аймгийн жишээ- Цэнгэг усны газар, Дэлхийн байгаль хамгаалах сан, БОМСТ, БОАЖГ, НТБТ, дэлхийн зөн, олон балжийн ТХГНЗ, хан хэнтий ТХГНЗ, АИТХ, АЗДТГ, МХГ)*

УДИРДЛАГУУД ТХБ-ЫН ТӨЛӨӨХ БАЙГУУЛЛАГААРАА ХАМТРАН ХАНДЛАГЫН ДЭМЖЛЭГ

- Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах, байгууллагын хүний нөөцийн судалгааг авч ажиллаж байна.
- Мэргэжлийн байгууллагад "ногоон оффисын соёл" ба "ногоон худалдан авалтын соёл" төлөвшиж эхэлсэн байна.

Тогтвортой хөгжлийн боловсролын төсөл
 ХАМТЫН САНААЧИЛГА ТҮНШЭЭЛ

УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТҮВШИН ХООРОНДЫН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН УЯЛДАА (дэлхий нийтийн, үндэсний, орон нутгийн, нэгжийн)-САНАЛ САНААЧИЛГА

ОЛОН УЛСЫН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААГ ИДЭВХЖҮҮЛЭХЭД ОРУУЛАХ ХУВЬ НЭМЭР

- Олон улсын байгууллага, төсөл хөтөлбөрүүдтэй тогтвортой хөгжлийн боловсролыг нутагшуулах чиглэлээр нягт хамтран ажиллах
- Олон улсын гэрээгээр хүлээсэн үүрэг амлалтаа биелүүлж, тайлагнах, төсөл хэрэгжүүлэх замаар олон улсын байгууллага, донор сангийн дэмжлэг авах
- Дэлхий нийтийн чиг хандлагыг судлах замаар олон улсын хамтын ажиллагаа, түншлэлийн шинэ арга, механизмыг бүтээх

БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТ, ҮР ДҮНД ҮНЭЛГЭЭ, ДҮГНЭЛТ ӨГӨХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА, ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ ҮНЭЛГЭЭ

- Тогтвортой хөгжлийн боловсрол үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үнэлгээний шалгуурыг сайжруулж, үнэлгээг бодитой болгох
- Монголын их дээд сургуулиудын ТХБ-ын хэрэгжилтэд нөлөөлж буй үр нөлөөг үнэлэх

ҮНДЭСНИЙ БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨЛТ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭЛТ

- Урт хугацааны стратеги, бодлого боловсруулах

ТӨР, ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ТҮНШЛЭЛИЙГ ХАНГАСАН ИЛТ ТОД ХАРИУЦЛАГАТАЙ ЗАСАГЛАЛ

- Төрийн бүх шатны байгууллага, хэвлэл мэдээлэл, иргэний нийгмийн байгууллагын хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх

ХОТ, АЙМАГ, ДҮҮРГИЙН ТҮВШНИЙ ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨЛТ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭЛТ

- Орон нутгийн онцлог хэрэгцээнд тулгуурлан боловсролын болон бусад байгууллагуудад жөндөрийн эрх тэгш байдлыг хангах бодлогын зохицуулалт хийх
- Орон нутгийн музей, өв соёлыг хадгалах, хөгжүүлэхэд нэгдсэн бодлого, бодит дэмжлэг үзүүлэх
- Гэр бүлийн тогтвортой, хэвийн байдлыг хангах чиглэлээр хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх
- Иргэн, гэр бүлд чиглэсэн сургалт, нөлөөллийн үйл ажиллагааг урт хугацаанд төлөвлөж, тогтвортойгоор зохион байгуулах
- Мэргэжлийн байгууллагуудын ТХБ-ын чадавхыг бэхжүүлэх

СУМ, СУРГУУЛИЙН ТҮВШНИЙ ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨЛТ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭЛТ

- Шинэчлэн боловсруулж буй “Сургуулийн барилгын стандарт норм, дүрэм” - ийг хүүхэд хөгжлийн шинэ хандлага ТХ-ийн үзэл баримтлалтай нийцүүлэх

УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТҮВШИН ХООРОНДЫН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН УЯЛДАА (ДЭЛХИЙ НИЙТИЙН, ҮНДЭСНИЙ, ОРОН НУТГИЙН, НЭГЖИЙН)-ТУРШЛАГА, СУРГАМЖ

Хот, аймаг, дүүргийн түвшний хамтын ажиллагааны төлөвлөлт, хэрэгжүүлэлт

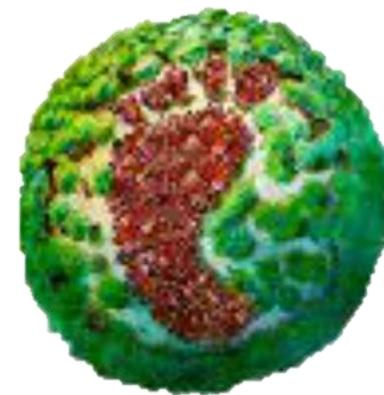
- Нийслэл, дүүрэг, хороо, хэсэг, иргэдийн хамтын ажиллагааг дэмжсэн төсөл хөтөлбөрүүд хэрэгжиж байна.

Сум, сургуулийн түвшний хамтын ажиллагааны төлөвлөлт, хэрэгжүүлэлт

Бодлогын хэрэгжилт, үр дүнд үнэлгээ, дүгнэлт өгөх үйл ажиллагаа, хяналт шинжилгээ үнэлгээ

- ТХБ-ын өөрийн үнэлгээний загварыг туршсан. (6 аймгийн 28 сумын сургуульд)

Санал, санаачилга

Туршлага, сургамж

- Эко сургуулиуд, их дээд сургуулиудын сүлжээ, хөтөлбөр зэрэг ТХБ-ын хамгийн том сүлжээ - нэгдсэн нэг бодлогоор зангидагдаж буй туршлага байна.
- Үндэсний түвшин- Техникийн зөвлөн туслах үндэсний баг (ТЗЗҮБ), Орон нутгийн түвшин – Техникийн зөвлөн туслах орон нутгийн баг (ТЗЗОНБ), Нэгжийн түвшин-ТХБСургууль, сум хорооны зөвлөл хамтран ажиллаж байна.
- 2019 оны байдлаар хөгжлийн түвшний хувьд дэлхийн улс орнуудын дотор оролцогч талуудын хамтын ажиллагаагаараа 105-р байр эзэлсэн тул хамтын ажиллагааг сайжруулах хэрэгтэй.

ДҮГНЭЛТ

ТХБ, АЛСЫН ХАРАА, ЗАМЫН ЗУРАГЛАЛ

- Мэдлэг, технологи, инновацид суурилсан хөгжлийн шилжилт, ардчилал, хүний эрх, сайн засаглалтай холбоотой асуудлууд дурдагдсангүй.
- Аймаг, нийслэл, орон нутгийн түвшинд ТХБ-ын талаарх хүний нөөцийг чадавхжуулах, иргэд олон нийтэд нөлөөллийн үйл ажиллагааг урт хугацаанд төлөвлөж, үе шаттайгаар зохион байгуулахтай холбоотой санал санаачилгууд гарсан байна.

САЛБАР ХООРОНДЫН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН УЯЛДАА (БОЛОВСРОЛ, БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ЭРҮҮЛ МЭНД, МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТ Г.М)

- Салбар хоорондын уялдаа холбоо, эрдэм шинжилгээ, судалгааны чиглэлээр тодорхой асуудал дурдагдсангүй.
- Үндэсний болон орон нутгийн түвшинд салбар хоорондын хамтын санаачилга, түншлэл чухал болох нь харагдаж байна.
- Төрийн болон төрийн бус байгууллага, орон нутгийн нэгж хамт олон бүхий л түвшинд хамтын оролцоо чухал байна.
- Салбар хоорондын хамтын ажиллагааны хүрээнд нягт уялдаа холбоотой, санаачилгатай ажиллах нь ач холбогдолтой.
- Тогтвортой хөгжлийн боловсрол нь салбар хоорондын үйл ажиллагааг илүү интеграцчилах, улам сайжруулах, бэхжүүлэх шаардлагатай.

ДУГНЭЛТ

УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТҮВШИН ХООРОНДЫН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН УЯЛДАА (ДЭЛХИЙ НИЙТИЙН, ҮНДЭСНИЙ, ОРОН НУТГИЙН, НЭГЖИЙН)

- Сум, сургуулийн түвшинд төлөвлөлт, хэрэгжүүлэлтийн асуудлыг бодлогын уялдаатай холбоотой тодорхой тусгасангүй.
- Үндэсний байгууллагууд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг бодитой үнэлэхэд хамтран ажиллах нь чухал байна.
- ТХБ-ын төлөө байгууллагаараа хамтран жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах талаар судалгаа авч, "ногоон оффисын соёл", "ногоон худалдан авалтын соёл"-ыг төлөвшүүлж эхэлсэн байна.

БОДЛОГЫН УЯЛДААНЫ СТРАТЕГИ, ТҮНШЛЭЛИЙН МЕХАНИЗМ

- Бодлогын уялдаа, түншлэлийн механизмтай холбоотой асуудлыг хөндсөнгүй.

ТХБ, АЛСЫН ХАРАА, ЗАМЫН ЗУРАГЛАЛ

- Мэдлэг, технологи, инновацид суурилсан хөгжлийн шилжилт, ардчилал, хүний эрх, сайн засаглалтай холбоотой асуудлуудыг цаашид чухалчлах

САЛБАР ХООРОНДЫН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН УЯЛДАА (БОЛОВСРОЛ, БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ЭРҮҮЛ МЭНД, МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТ Г.М)

- Салбар дундын эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг бодлогоор дэмжих
- Боловсрол, байгаль орчин, эрүүл мэнд, мэргэжлийн хяналтын байгууллагууд хамтын ажиллагаагаа ахисан түвшинд гаргах

УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТҮВШИН ХООРОНДЫН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН УЯЛДАА (ДЭЛХИЙ НИЙТИЙН, ҮНДЭСНИЙ, ОРОН НУТГИЙН, НЭГЖИЙН)

- Бүсчилсэн хөгжлийн бодлогод тулгуурлан аймаг, сум, сургуулийн түвшний бодлогын уялдааг хангах

БОДЛОГЫН УЯЛДААНЫ СТРАТЕГИ, ТҮНШЛЭЛИЙН МЕХАНИЗМ

- Тогтвортой хөгжлийн боловсролын төслийн хэрэгжилтэд бодлогын уялдааны стратеги, түншлэлийн механизмыг тодорхой авч үзэх
- Дэлхий нийтийн чиг хандлагыг судлах замаар түншлэлийн шинэ арга, механизмыг бүтээх

Тогтвортой хөгжлийн бодлогын төлөө
ХАМТЫН САНААЧИЛГА ТҮНШЛЭЛ

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа